

15. Студеничка
академија

Манастир Студеница
09-12. јун 2010.

800 година
српске медицине

ЛЕТОПИС
СТУДЕНИЧКЕ
АКАДЕМИЈЕ
ANNALS OF THE ACADEMY OF STUDENICA

UDC: 37.031:305-055.2(497.11 Srbija)

**Савка Суботић, српска кћи, сестра, супруга и мајка даровала
свом народу веру, наду и љубав
Савка Суботић (1834-1918), борац у националном културном
покрету српских жена**

Славица Поповић Филиповић, истраживач историје медицине и
филантропије

Европски талас еманципације и образовања жена у 19. и почетком 20. века није мимоишао ни Краљевину Србију. Једна од жена, која је својим делима обележила овај период је Савка Полит Десанчић. Рођена је 1834. године у Новом Саду, где је похађала приватни завод за образовање и васпитање. У време бурних догађања у Војводини, породица је живела у Земуну, Бечу, Загребу. Савка Полит, удато Суботић, покренула је оснивање Одбора госпођа у Загребу. Повратком у Србију, госпођа Суботић је основала фонд за помагање сиромашних ученица занатске школе у Новом Саду и завештала га САНУ. Највећи допринос у интелектуалном буђењу жена, Савка Суботић је дала у оснивању првих српских виших девојачких школа. Једна од њих је Српска виша девојачка школа, основана у Панчеву, 1874. године.

Као позната предводница женског покрета међу Србима у Угарској, Савка Суботић је проглашена за почасну чланицу Београдског женског друштва, изабрана за прву председницу Кола српских сестара, председницу Српског националног савеза, који је био укључен у рад Међународног Одбора жена и Међународне алијансе жена.

Списи Савке Суботић, објављени у Летопису Матице српске (1904), вредни су записи у традицији српског културног наслеђа. Свесна значаја очувања идентитета и националног поноса, након посете Лужицким Србима, написала је путопис "Међу Лужицким Србима", које је објавила *Босанска вила* (1906). "Успомене" Савке Суботић, објављене 2001. године, у Београду, спадају у малобројне и ретке женске мемоаре у нашем издаваштву.

Савка Суботић је била језгро породице, која је изнедрила више знаменитих људи, песника, књижевника, политичара, официра и лекара. Она је супруга др Јована Суботића (1817-1886), правника, књижевника и песника, истакнутог јавног радника међу Србима у Угарској и Хрватској, а мајка др Војислава Суботића (1859-1923), родоначелника српске хирургије, великана српске медицине. Као

подршку својој мајци и свим српским мајкама и сестрама, др В. Суботић је помагао рад Кола српских сестара и организовање првих курсева за обучавање српских девојака и жена за болничарке, који су претходили оснивању средње медицинске школе код нас. Као аутор рукописа „Српски лекари и српске добровољне болничарке у ратовима с Турцима и Бугарима 1912. и 1913.“, др Суботић није само пружио доказе о учешћу наших жена у српском санитету и у раду српског Црвеног крста, већ и међу првим документовао равноправност и уважавање улоге и доприноса жена лекара и болничарки у српској медицини. Др Суботић је такође препознао потребу школовања лекара код нас, па отуда његово залагање за оснивање Медицинског факултета у Србији. Део заслуга припада његовој мајци Савки Суботић, од које је наследио духовност, човекољубље и далекосежне визије, које је она кроз трајну веру, наду и љубав даровала свој деци, свом народу. Савки Суботић, борцу за културни и национални препород наших жена у земљи и њиховој промоцији у свету, прве српске књижевнице су посветиле књигу “Српкиња” (1913), а Алекса Шантић јој је 1906. године испевао песму “Мајци свога народа”.

Кључне речи: Савка Суботић; Јован Суботић; Војислав Суботић; Историја медицине